

використання широкого спектру спеціальних комп'ютерних програм (Microsoft Project, Primavera Project Planner, Open Plan тощо).

Особливості управління проектами на державному рівні обумовлені, з одного боку, їх масштабністю, а з іншого — великою кількістю компаній і організацій, що залучаються до їх виконання, що підвищує вимоги до професіоналізму і системності в управлінні такою діяльністю. Це, в свою чергу, потребує усвідомлення необхідності використання існуючого інструментарію проектного менеджменту з боку високопосадовців, професійної підготовки управлінських команд, використання інформаційних технологій і чатиння необхідних ресурсів, у тому числі фінансо-

Metadata, citation and

of Vadym Hetman Kyiv National Economic University

невизначеністю, проте результати яких суттєво впливають на стан і перспективи розвитку національної економіки.

УДК 658.15. 665(477)

М. М. Бердар

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Докорінна зміна умов господарювання викликала практичну потребу переоцінки ставлення до потреб формування і використання фінансових ресурсів підприємств, що, в свою чергу, стало фактором безпосереднього впливу на підвищення ролі фінансового управління як найважливішого елемента загальної системи управління підприємством.

На сучасному етапі роль фінансового менеджменту зросла надзвичайно. Тепер основна увага менеджерів зосереджена на пошуку шляхів ефективного використання обмежених фінансових ресурсів та інвестуванні коштів у найменш ризиковані проекти. Акцент роблять на оптимізацію структури капіталу та проведення виваженої розподільчої політики.

На думку А. Файоля, визнаного фахівця з питань управління, якому належать першочергові розробки сучасного менеджменту: існування будь-якої системи є неможливим без процесу управління [1]. А один з відомих зарубіжних учених-економістів Е. Хелферт зазначає, що будь-який бізнес можна подати як взаємо-

пов'язану систему руху фінансових ресурсів, зумовлену управлінськими рішеннями [4].

Однак, необхідно звернути увагу на той факт, що в науковій літературі є значна кількість трактувань поняття «процес управління» та «управління».

Процесу управління завжди притаманні дві характеристики: наявність об'єкту управління та суб'єкту, а управлінням — цілеспрямованого впливу на об'єкт управління для досягнення певної мети.

Переважає більшість учених, які займаються дослідженням проблем управління, визначають управління фінансовими ресурсами підприємства як одну з основних функцій фінансового менеджменту.

Виникає необхідність розгляду управління фінансовими ресурсами як найважливішої функції фінансового менеджменту. Можливість розгляду управління фінансовими ресурсами підприємства, як самостійного механізму, вбачається нам недоцільною, враховуючи органічну інтегрованість даного аспекту з усією системою управління підприємством та її комплексний характер, при якому кожне управлінське рішення робить свій внесок у загальну результативність підприємства. Дана позиція ґрунтується також на загальному правилі фінансового менеджменту: «завжди треба йти до фінансової стійкості системи в цілому, а не тих чи інших її елементів, підсистем» [2, с. 51].

Варто зазначити, що сучасні концепції менеджменту можна звести до трьох видів (підходів): процесний, системний, ситуаційний [3, с. 92].

Під системою управління фінансовими ресурсами підприємства розуміємо частину загальної системи управління підприємством, яка, в свою чергу, складається з двох елементів (підсистем): об'єкту та суб'єкту управління.

Система управління фінансовими ресурсами підприємства має відповідати наступним вимогам:

- існування причинно-наслідкових зв'язків між елементами системи;

- динамічність, здатність до зміни якісного стану;

- володіння параметром, вплив на який дає можливість зміни протікання економічного процесу.

Отже, процес прийняття рішення з управління фінансовими ресурсами підприємства — це визначена послідовність взаємопов'язаних етапів, дій суб'єкта управління, спрямованих на вирішення вірно ідентифікованої проблеми, в результаті вироблення та аналізу варіантів рішень, на основі релевантної інформації,

їх оцінці на відповідність економічним та іншим вимогам, що не обмежується етапом прийняття рішення з управління фінансовими ресурсами підприємства, а має на меті також організацію виконання рішення, аналіз та оцінку реалізації для з'ясування його ефективності.

Процес управління фінансовими ресурсами підприємства являє собою систему, де у взаємозв'язку та безперервній взаємодії знаходяться дві підсистеми (об'єкт та суб'єкт управління), метою функціонування якої є забезпечення оптимальних умов формування, використання, оптимізації структури фінансових ресурсів у процесі господарської діяльності для максимізації добробуту власників підприємства в теперішньому і майбутньому періодах.

Література

1. *Ансофф И.* Стратегическое управление / И. Ансофф. — М.: Экономика, 1989. — 518 с.
2. *Бень Т. Г.* Бюджетування як інструмент удосконалення системи фінансового менеджменту підприємств / Т. Г. Бень, С. Б. Довбня // *Фінанси України.* — 2008. — № 7. — С. 48—55.
3. *Давиденко Н. М.* Фінансовий менеджмент підприємств / Н. М. Давиденко // *Фінанси України.* — 2007. — № 6. — С. 90—95.
4. *Хелферт Э.* Техника финансового анализа / Эрик Хелферт ; пер. с англ. ; под ред. Л. П. Бельх. — М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. — 663 с.

УДК 330.341

В. В. Білоцерківець, О. О. Завгородня

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СПАДКОВІСТЮ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Цунамі глобальної фінансово-економічної кризи, що накрило більшість країн сучасного світу, не оминуло й Україну. Його руйнівні кон'юнктурні хвилі завдали тяжкого удару по вітчизняній економіці, яскраво виявляючи її найбільш вразливі вузькі місця, насамперед, неефективність та безперспективність довготривалого функціонування зовнішньо-детермінованої моделі національної економічної динаміки. Хочеться сподіватися, що необхідність спиратися на генетичні джерела і внутрішній потенціал